

Національний технічний університет

«Дніпровська політехніка»

ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра перекладу

ПЕРЕКЛАД В ГАЛУЗІ ГІРНИЦТВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

для студентів спеціальності 035 Філологія

Дніпро

2021

*За поданням методичної комісії спеціальності 035
Філологія (протокол № 1 від 31.08.2021р).*

Переклад у галузі гірництва. Методичні рекомендації до самостійної роботи для студентів спеціальності 035 Філологія / Л.В. Бердник – Дніпро, 2021. – 17 с. – Режим доступу: https://pereklad.nmu.org.ua/ua/perekl_girn.pdf

Автор:

Бердник Л.В. - канд. філол. наук, доцент

Методичні матеріали призначені для студентів спеціальності 035 Філологія, які здобувають кваліфікаційний рівень бакалавра.

Матеріали стануть у пригоді для самостійної роботи студентів під час підготовки студентів денної та заочно-дистанційної форми навчання до контрольних заходів з дисципліни «Переклад у галузі гірництва» .

Методичні рекомендації містять перелік основних питань, що повинні бути опрацьовані та засвоєні, контрольні завдання, питання до заліку, список рекомендованої літератури. У додатках наведено зразки для оформлення титульних аркушів, вимоги до оформлення реферату, а також до змісту та структури презентацій, поради щодо складання анотації та мовні кліше для її написання.

ЗМІСТ

Передмова.....	4
Завдання.....	5
Теми для опрацювання.....	5
Питання для самоперевірки.....	5
Контрольні завдання.....	7
Питання до заліку.....	9
Рекомендовані джерела інформації.....	9
Додаток А.....	11
Додаток Б.....	12
Додаток В.....	13
Додаток Г.....	14
Додаток Д.....	15

ПЕРЕДМОВА

Мета вивчення дисципліни «Переклад у галузі гірництво» - надання знань і умінь, необхідних для опанування професійних завдань (компетенцій) бакалавра, пов'язаних з усвідомленням студентом особливостей перекладу з англійської на українську мову у галузі гірництво; досягнення здобувачами вищої освіти системи спеціальних знань у галузі спеціального перекладу (гірництво) та теоретичних основ у галузі гірництво, які проявляються у здатності використовувати набуті знання в професійній перекладацькій діяльності. Формування загальних компетенцій бакалавра з цієї дисципліни потребує урахування міжпредметних зв'язків, без яких неможливе якісне виконання галузевого перекладу.

Завдання дисципліни:

- 1) ознайомити студентів на матеріалі англомовних науково-технічних текстів з типологічними властивостями галузевого тексту, зокрема загальними положеннями щодо гірничої справи, з основними галузевими поняттями, термінологічними одиницями, робочими термінами у галузі гірництво;
- 2) створити уявлення про предмет як систему взаємопов'язаних елементів з урахуванням міждисциплінарних зв'язків;
- 3) сформувати навички анотування та перекладу у галузі гірництво;
- 4) розвинути вміння долати термінологічні, лексико-граматичні та стилістичні труднощі перекладу, застосовуючи адекватні перекладацькі трансформації у межах тематики гірничої галузі;
- 5) поліпшити грамотність майбутніх перекладачів

Види заочно-дистанційної роботи

Відповіді на запитання, робота з новим термінологічним матеріалом, переклад та анотування текстів за тематикою гірничої справи, виконання письмових контрольних завдань, презентації/доповіді за обраними темами.

Система забезпечення заочно-дистанційної роботи навчально-методичними засобами. Методичні рекомендації, навчальні підручники.

Пояснення щодо користування методичними вказівками

Методичні матеріали передбачають можливість проведення самоконтролю з боку студента.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Основні завдання для самостійної роботи:

- 1) попереднє опрацювання інформаційного забезпечення за кожною темою;
- 2) підготовка до поточного контролю – розв’язання завдань самоконтролю за кожною темою;
- 3) підготовка до семестрового контролю.

ТЕМИ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ

Переклад з англійської мови в межах тематики гірничої галузі

1. Мінерали та гірські породи
2. Планування і організація геологорозвідувальних робіт
3. Механічне обладнання і транспорт. Технічні характеристики обладнання
4. Prospecting and Exploration
5. Mine Development
6. Surface Mining
7. Underground Mining of Bedded Deposits
9. Геологія. Проведення робіт. Польові та геофізичні роботи
10. Обробка та інтерпретація геофізичних даних
11. Гідрогеологічні та інженерно-геологічні дослідження
12. Бурові роботи
13. Гірничо-прохідницькі роботи
14. Камеральні та лабораторні роботи
15. Underground Mining of Ore Deposits
16. Recent Advances in Mining
17. Ocean Floor Mining
18. Mining and the Natural Environment
19. Анотування фахової літератури і науково-технічної документації у галузі гірництва
20. Тематичні презентації

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

I. Зверніть увагу на знання гірничої термінології та вміння навести належний переклад з англійської та на англійську мову наведених нижче термінологічних словосполучень.

geological tasks
and methods for their solution

геологічні задачі
та методи їх розв’язання

expected results, dates for
completion of work, report
material

очікувані результати,
терміни виконання робіт,
форми звітної документації

prospecting methods, volume,

методи пошукових робіт,

scale and technical requirements for each method	об'єм, масштаб та технологічні вимоги до кожного з методів
mapping of deep crustal structures, their area, scale, combinations of methods, volume	глибинне геологічне картування, площа, масштаб, комплекс методів, об'єм.
mineral deposits and occurrences map	карта місць залягання та наявності корисних копалин
methods and scope of planned work estimate of effectiveness of individual methods or combinations of methods	методи та об'єм запланованих робіт оцінка ефективності окремих методів чи комплексів методів
chemical composition of ground – water	хімічний склад підземних вод
magnetic properties of rocks and ores	магнітні властивості гірничих порід та руд
technological testing of ores for beneficiation	технологічна перевірка руд з метою їх подальшого збагачення
safety measures and labour protection	техніка безпеки та охорона праці
main areas of rock distribution	основні ділянки поширення порід
metallic minerals (ferrous, non-ferrous, rare and rare earth metals, noble metals)	металічні корисні копалини (чорні, кольорові, малопоширені та рідкісноземельні, благородні метали
assessment of the deposit, its reserves and possibilities of their increase	оцінка родовища, запаси та перспективи збільшення
description of mineral deposits and occurrences копалин mineral species	опис родовищ та наявність корисних види корисних копалин
magnetic conductance	магнетна провідність
electrical prospecting	електророзвідка
mapping and prospecting surveys	топографічна зйомка та пошукові роботи

use of coal-bearing rocks	використання вуглевміщуючих порід
lining of mine workings	кріплення гірничих виробок
mine water	шахтна вода
coal-bearing rocks	вуглевміщуюча порода
due to the properties of rocks	завдяки властивостям порід
enhance the long-term stability of the mine working	підвищити тривалу стійкість гірничої виробки
underground workings	підземні виробки
stratification	шаруватість
fracturing	тріщинуватість
weakening	знеміцнення
rock pressure manifestations	прояви гірського тиску
extraction of native copper concentrate from raw basalt	виділення концентрату самородної міді з базальтової сировини
grain-size classes	класи крупності
basalt rock mass processing	переробка базальтової гірської маси
crushing	дроблення
grinding	подрібнення
metalliferous industrial products	металовмісні промпродукти

II. Check yourself whether you know the words given below. Choose the odd one out in each group:

1. a) weathering b) sounding c) sensing d) surveying
2. a) country rock b) enclosing rock c) host rock d) waste rock
3. a) seams b) strata c) beds d) copper
4. a) cease b) proceed c) continue d) facilitate
5. a) wastes b) gobs c) tailings d) hazards
6. a) reclamation b) contamination c) pollution d) damage
7. a) revegetate b) regenerate c) reclaim d) disturb
8. a) friable b) loose c) porous d) hard
9. a) igneous b) volcanic c) magmatic d) environmental
10. a) sedimentary b) igneous c) metamorphic d) non-ferrous
11. a) leaching b) fracturing c) crushing d) grinding
12. a) permeability b) conductivity c) elasticity d) property

13. a) terrains b) faults c) folds d) dykes
14. a) lining b) lagging c) grouting d) caving
15. a) lowering b) sinking c) dipping d) hoisting
16. a) beneficiation b) processing c) treatment d) depletion
17. a) open-cast mining b) open-pit mining c) surface mining d) longwall mining
18. a) mining b) extracting c) prospecting d) excavating
19. a) peat b) fossil c) oil d) coal
20. a) slag heap b) coal pillar c) ore heap d) waste dump

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

I. Опрацювати матеріал (див. підручник: Баракова М.Я., Шендерова Р.Л. Английский язык для горных инженеров: Пособие по обучению чтению: Учеб. пособие для горно-геологических специальностей вузов. -М.: Высш.шк., 1987. - 104 с.) та виконати **контрольну роботу**, що містить письмові відповіді на кожне завдання №3 *Writing activities*

Тема 1. Geophysical Methods of Prospecting

1. Learn new words and word-combinations (p5)
2. Read and translate the text: Geophysical Methods of Prospecting Methods (pp.6-8)
3. *Writing activities*: exercises № 9,10,11 (pp. 9-10)

Тема 2. Mine Development

1. Learn new words and word-combinations (p10; 16)
2. Read and translate the texts: Exploration of Mineral Deposits (pp.11-12); Development Programme (pp18-19)
3. *Writing activities*: ex. 5,10 (p13); ex. 7 (p 20), ex 11, 12 (pp. 21)

Тема 3. Surface Mining. Types of Surface Mining Operations

1. Learn new words and word-combinations (p. 28)
2. Read and translate the text: Types of Surface Mining Operations (pp.30-32)
3. *Writing activities*: ex. 8; 10; 11 (p33)

II. Надати **відредагований переклад** англomовного тексту з періодичного наукового видання (за вибором студента) обсягом 5000 др. знаків за тематикою Гірництво.

III. Скласти **анотацію** до індивідуально обраного тексту з періодичного наукового видання (див. п. II) англійською мовою 7-10 речень.

IV. Скласти **глосарій** незнайомої загальноживаної лексики та термінології відповідно до індивідуально обраного тексту з періодичного наукового видання (див. п. II).

Зверніть увагу на **обов'язкове знання/вміння** двостороннього (з англійської та на англійську мову) **перекладу** загальноповживаної лексики та термінів з глосарію.

V. Підготувати **презентацію** (е-формат + роздруковані слайди + публічне представлення) за однією з тем, перелік яких надається.

Перелік тем з гірництва, що рекомендовані для презентування:

1. Методи розвідки корисних копалин. Methods of prospecting minerals.
2. Корисні копалини та їх роль у економічному розвитку України. Mineral resources and their role in the economic development of Ukraine.
3. Методи видобутку корисних копалин. Mining methods.
4. Surface Mining.
5. Underground Mining.
6. Modern Mining Equipment.
7. Ocean Floor Mining.
8. Останні досягнення в області розробки корисних копалин. Recent advances in mining.
9. Розробка родовищ корисних копалин та навколишнє середовище. Mining and the natural environment.
10. Мінерали та гірські породи. Rocks and minerals.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

з дисципліни

«Переклад у галузі гірництва»

1. Своєчасно поданий на перевірку Пакет контрольних завдань, до складу якого входить письмово виконана контрольна робота, англomовний текст з періодичного наукового видання та його відредагований переклад, англomовна анотація до тексту, глосарій, презентація.
2. Залікове контрольне завдання.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова

1 Практикум з англійської мови для студентів напряму підготовки 0903 Гірництво спеціальності «Шахтне та підземне будівництво» / Упорядн. Л.А. Заїка. Дн-ськ: НГУ, 2005. 23с.

2 Практикум з англійської мови для студентів напряму підготовки 0707 Геологія (спец. «Геологія») НГА України /Упорядн. Л.А. Заїка, М.В.Копнин. Дн-ськ: НГУ, 2001. 79с.

3 Рибко Н.В. Термінознавство: навч. посібн для студ. з поглибленим вивченням іноземної мови, Ч.2/Н.В. Рибко, Н. А. Насонова. Вінниця: ВНТУ, 2006. 100 с.

4 СВО НГУ НМЗ-07. Нормативно-методичне забезпечення дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням спілкування» бакалаврів галузі знань 0503 – Розробка корисних копалин I-II курсів навчання / С.І. Кострицька, І.І. Зуєнок, Н.В.

Поперечна, О.Д.Швець. Дн-ськ: НГУ, 2007. 150 с.

5 Annual of the University of mining and geology: Vol. 44-45: Part III:Mechanization, Electrification and automation in mines. Sofia: “St. Ival Rilski Publishing House, 2002. IV, 109с.

6 . Kural O. Coal: Resources, Properties, Utilization, Pollution/Edited by O. Kural. Istanbul, 1994. 494с.

Допоміжна

1 Английский язык для горняков/Под ред. А.А.Терпигорева. М.: Углетехиздат, 1956. 508с.

2 Баракова М.Я., Яременко Г. И. Английский язык для горных инженеров: Учебник: [для горн.-геол. спец. вузов.] 2-е изд., исп. М.: Высш. шк., 1987. 294с.

3 Баракова М.Я., Яременко Г. И. Английский язык для горных инженеров: Лаб. работы [Учебн. пособие для горн.-геол. спец. вузов]. М.: Высш.шк.,1987. 87с.

4 Баракова М.Я., Шендерова Р.Л. Английский язык для горных инженеров: пособие по обучению чтению: Учеб. пособие для горно-геологических специальностей вузов. М.: Высш. шк., 1987. 104 с.

5 Долинская Л.Д., Киткова Н.Г. Курс английского языка: для студентов-геологов и географов. М: Изд-во МГУ, 1991. 175с.

6 Елохова Г. В. и др. Геология: учебн. пособие по англ. яз) / Г. В. Елохова, П. В. Науменко, В.Д. Португалов. М: Изд-во Всесоюз. заоч. политехн. ин-та., 1990. 219с.

7 Modern management of mine production and environment protection: International conference. SGEM 2001. 03-09 June, Varna, Bulgaria. Varna,2001. 426с.

8 Mining for Tomorrow’s World: Proceedings of the International Congress, Düsseldorf, Germany, June 9-15, 1999. 374с.

9 Wills B.A. Mineral Processing Technology. An Introduction to the Practical Aspects of Ore Treatment and Mineral Recovery. Oxford: Pergamon Press,1979. 417 с.

10. Mine Planning and Equipment Selection, 1994-2006: Proceeding of the 3rd-15th International Symposium

Інформаційні ресурси

- ресурси Інтернет:

http://www.staffs.ac.uk/services/library_and_info/reference.html (різноманітні віртуальні довідники — словники, енциклопедії, списки скорочень та ін.);

<http://www.wisc.edu/writing/Handbook/AcademicWriting.html> (довідник з наукового письма в різних галузях)

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з дисципліни

«Переклад у галузі гірництво»

Роботу прийняв:

науковий ступінь, посада

ПІБ викладача

Роботу виконав:

студент(-ка) групи _____

ПІБ студента

Дніпро
20 ____

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

з дисципліни

«Переклад у галузі гірництво»

Роботу прийняв:

науковий ступінь, посада

ПІБ викладача

Роботу виконав:

студент(-ка) групи _ _ _ _ _

ПІБ студента

Дніпро
20_____

Презентація це представлення результатів самостійної роботи студента з опрацювання обраної теми, питання, завдання і т.і.

Мета презентації – набуття студентами навичок з аналізу власної роботи і публічного представлення результатів дослідження.

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ ПРЕЗЕНТАЦІЙ

- Стислий виклад матеріалу, максимальна інформативність тексту.
- 7-10 слайдів (powerpoint).
- Ретельно структурована інформація з акцентом на порівняльні аспекти питання, проблеми, завдання, тощо.
- Наявність коротких та лаконічних заголовків: заголовки мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні положення слайду.
- Кожен слайд має відображати одну думку.
- Текст має складатися з коротких слів та простих речень.
- Рядок має містити 6—8 слів.
- Всього на слайді має бути 6—8 рядків.
- Загальна кількість слів не повинна перевищувати 50.
- Дієслова мають бути в одній часовій формі.
- Усю текстову інформацію потрібно ретельно перевірити на відсутність орфографічних, граматичних і стилістичних помилок.

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

ГЛОСАРІЙ

з дисципліни

«Переклад у галузі гірництво»

Роботу прийняв:

науковий ступінь, посада

ПІБ викладача

Роботу виконав:

студент(-ка) групи _ _ _ _ _

ПІБ студента

Дніпро
20_____

ДОДАТОК Д

Правила складання анотації та мовні кліше для її написання

Анотація (від лат. *annotatio* - зауваження) – коротка характеристика тексту з точки зору змісту, призначення, форми та інших особливостей. Анотація пишеться «своїми словами», просто й коротко. Слід уникати складних конструкцій та речень. Виклад анотованої частини рекомендується починати з суті питання, уникаючи повторення заголовка.

Для узагальнення інформації рекомендується використовувати такі кліше:

1. Introduction

The article	is headlined... and published in...
The subject of the text	is...
The text/The article	deals with
In the opening paragraph its author, (name),	outlines its basic ideas...

2. The main body

The author	depicts draws our attention to provides suggests/claims/admits/proves	facts/statistics/information on... that...
The overview of ... The problem of ... The approach to ... The innovative technologies in mining...	is/are	given. described. examined. analysed.
It is	shown stressed pointed out highlighted	that
Trends of ... Graphs of ... Diagram of ... Chart of ... Tables of ... Data	is/are	given about shown. analysed. explained. given.

3. Conclusion

Attention	is	given to
-----------	----	----------------

Attempts Recommendations Conclusions	are	drawn about focused on given about made to
To sum it up, the author In the end the author	suggests arrives at the conclusion	...that... that...

Методичне забезпечення

Бердник Лада Валеріївна

ПЕРЕКЛАД В ГАЛУЗІ ГІРНИЦТВА
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

для студентів спеціальності 035 Філологія

Електронний ресурс

За редакцією укладача